

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/312/2015
Identifikačné číslo spisu:	1315203703
Dátum vydania rozhodnutia:	23.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Eva Sakálová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1315203703.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu Pilot Club s.r.o., so sídlom Letisko Kráľova, Kráľova pri Senci, IČO: 35 695 111, zastúpeného LEGATE, s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, Bratislava, IČO: 35 846 909, proti žalovanému L., bývajúcemu v Z., zastúpenému Advokátskou kanceláriou Ivan Syrový, s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava, o nariadenie predbežného opatrenia, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 140/2015, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 11. mája 2015 sp. zn. 9 Co 152/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III uznesením z 12. marca 2015 č.k. 12 C 140/2015-18 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia o uložení povinnosti žalovanému strpieť užívanie pozemku registra „C“ parc. č. XXXX/X o výmere 1816 m², druh orná pôda, ktorý je zapísaný v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom M., katastrálnym odborom pre okres M., obec N., k. ú. N., na liste vlastníctva č. XXXX žalobcom a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej s tým, že žalobca má povinnosť do 30 dní od právoplatnosti uznesenia o nariadení predbežného opatrenia podať žalobu na začatie konania vo veci samej. Právne svoje rozhodnutie zdôvodnil § 74 ods. 1, § 75 ods. 1, ods. 8, § 76 ods. 1 písm. e/, f/ O.s.p. a s poukazom na skutočnosti, ktoré musia byť splnené. Návrh nepovažoval za dôvodný. Žalobca neosvedčil svoj nárok voči žalovanému a tiež nepreukázal naliehavosť a nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcu uznesením z 11. mája 2015 sp. zn. 9 Co 152/2015 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zmenil tak, že nariadil predbežné opatrenie s tým, že žalovanému uložil povinnosť strpieť užívanie pozemku registra „C“ na parc. č. XXXX/X o výmere 1816 m², druh orná pôda, ktorý je zapísaný v katastri nehnuteľností vedenom Okresným úradom M. katastrálnym odborom pre M., obec N., k. ú. N., na liste vlastníctva č. XXXX, žalobcom a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Žalobcovi uložil, aby v lehote 30 dní od doručenia uznesenia podal na súde žalobu na začatie konania o určenie neplatnosti výpovede z nájmu. Svoje rozhodnutie

zdôvodnil citáciou § 74 ods. 1, 2, § 76 ods. 1 písm. e/, § 76 ods. 2 O.s.p. a vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že v danom prípade sú splnené podmienky pre nariadenie predbežného opatrenia. Žalobca, okrem iného, je užívateľom predmetného pozemku a to na základe nájomnej zmluvy uzavretej 5. februára 2011, ktorú uzavrel ako nájomca so Slovenským pozemkovým fondom ako prenajímateľom. Časť predmetu nájmu - pozemok registra „C“ parc. č. XXXX/X bol na základe zmluvy o bezplatnom prevode vlastníctva k pozemkom prevedený ako náhradný pozemok podľa zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov do vlastníctva žalovaného. Zdôraznil, že žalobca užíva pozemky na vykonávanie činnosti - vybudovanie a prevádzkovanie letiska pre športové účely. Bol toho názoru, že existuje hrozba bezprostrednej ujmy spočívajúca v ohrození prevádzkovania letiska nachádzajúceho sa na sporných pozemkoch. Odvolací súd preto zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa a predbežné opatrenie nariadil.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorý žiadal uznesenie odvolacieho súdu zmeniť a návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., t.j., že sa mu postupom súdu ako účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom. V dôvodoch svojho dovolania poukázal na právnu úpravu pre rozhodovanie o predbežnom opatrení (§ 75 ods. 8 O.s.p.), podľa ktorej súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa. Uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie. V prejednávanej veci nastala práve vyššie uvedená procesná situácia. Žalovaný tak nemal možnosť dozvedieť sa, že vôbec bol podaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, že o ňom bolo rozhodnuté a následne podané odvolanie. Výčítal súdu, že mu rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo doručené. Dovolateľ uviedol, že keďže nemal možnosť vyjadriť sa k veci, resp. zvrátiť rozhodnutie odvolacieho súdu, berúc do úvahy aj význam vlastníckeho práva a ochranu jeho nerušeného užívania, možno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Mal za to, že i napriek tomu, že súdy nižších stupňov postupovali v súlade so zákonom, došlo k porušeniu rovnosti účastníkov konania. Bol toho názoru, že § 75 ods. 8 O.s.p. nie je v súlade s právom na súdnu a inú právnu ochranu v zmysle § 46 Ústavy Slovenskej republiky na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd.

Žalobca navrhol dovolanie žalovaného ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací § 10a ods. 1 O.s.p., po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.), predovšetkým skúmal, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p., dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydaného vo forme uznesenia sú upravené v ustanoveniach § 237 ods. 1 a § 239 O.s.p.

Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/

ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1 a 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

V ustanovení § 239 ods. 3 O.s.p. sú vymenované prípady, ktoré vylučujú prípustnosť dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu, proti ktorým by inak bolo dovolanie podľa odsekov 1 a 2 prípustné. Jedným z nich je aj prípad, keď dovolanie smeruje proti uzneseniu o predbežnom opatrení.

V prejednávanej veci je nepochybné, že žalovaný dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci predbežného opatrenia. Jeho dovolanie je preto podľa § 239 ods. 3 O.s.p. procesne neprípustné.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť odvolacieho súdu (§ 242 ods. 1 O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád uvedených v ustanovení § 237 ods. 1 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa komplexne zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Ustanovenie § 237 ods. 1 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa tohto ustanovenia preto predmet konania nie je významný. Ak je teda konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v tomto ustanovení, možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutie o predbežnom opatrení.

Dovolateľ existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo.

Dovolateľ v dovolaní namieta, že súdy mu odňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Žalovaný videl odňatie možnosti pred súdom konať v tom, že nemal žiadnu možnosť vyjadriť sa k veci, resp. zvrátiť rozhodnutie krajského súdu a tiež, že mu nebolo doručené rozhodnutie odvolacieho súdu. Zároveň mal za to, že došlo k porušeniu rovnosti účastníkov konania.

Podľa § 74 ods. 1 O.s.p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 8 tretia veta O.s.p. ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie.

Treba zdôrazniť, že predbežné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese. Zabezpečovacia funkcia predbežných opatrení sa prejavuje najmä v ich schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Citovaná právna úprava (§ 75 ods. 8 O.s.p.) má zabrániť zmareniu účelu, pre ktorý má byť predbežné opatrenie nariadené, z ktorého dôvodu potom nemá byť doručovaný návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ani uznesenie o odmietnutí alebo zamietnutí takéhoto návrhu, či prípadné odvolanie navrhovateľa proti takémuto uzneseniu.

V danej veci Okresný súd Bratislava III uznesením z 12.marca 2015 č.k. 12 C 140/2015-18 zamietol návrh žalobcu na nariadenie predbežného opatrenia. V súlade s vyššie citovaným ustanovením žalovanému nedoručoval návrh na nariadenie predbežného opatrenia, označené uznesenie ako aj odvolanie žalobcu. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadol žalovaný dovolaním mu v súlade so zákonom bolo doručené 8. júna 2015 do vlastných rúk. Plnomocenstvo udelené advokátovi na zastupovanie v konaní z 20. mája 2015 bolo do spisu založené 26. mája 2015, t.j. potom, ako odvolací súd rozhodol a preto postup podľa § 49 ods. 1 O.s.p., doručiť uznesenie splnomocnenému zástupcovi neprichádzalo do úvahy.

Dovolací súd v súvislosti s tvrdením žalovaného, že v danej veci došlo k porušeniu rovnosti účastníkov poznamenáva, že záujem na rýchlej a účinnej ochrane práv žalobcu má prednosť pred právom žalovaného vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam. Ochrana žalovaného je potom daná jeho právom vyjadriť sa k navrhovaným skutočnostiam počas konania a navyše zodpovednosťou žalobcu za prípadnú vzniknutú ujmu podľa § 77 ods. 3 O.s.p.

Námietka dovolateľa bola vzhľadom na súladný postup súdu s § 75 ods. 8 O.s.p. neopodstatnená, súdy pri prejednávaní veci procesne nepochybili a svojím postupom žalovanému neodňali možnosť konať pred súdom podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že súd svojím postupom nezaložil vadu konania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p., teda neodňal účastníkovi možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací súd dospel k záveru, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 237 ods. 1 O.s.p., ani z ustanovenia § 239 O.s.p., dovolanie teda smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, proti ktorému nie je prípustné. Najvyšší súd Slovenskej republiky ho preto podľa § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. v spojení s § 243b ods. 5 veta prvá O.s.p. odmietol bez toho, aby bola preskúmaná vecná správnosť napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky o trovách dovolacieho konania nerozhodoval z dôvodu, že dovolaním napadnuté uznesenie nie je rozhodnutím, ktorým by sa konanie medzi účastníkmi končilo, berúc zreteľ na to, že ide o konanie o predbežnom opatrení (§ 145 O.s.p.). Vo veci bude ďalej konať súd prvého stupňa, ktorý rozhodne aj o trovách doterajšieho konania, t.j. vrátenie trov dovolacieho konania v súlade s úpravou zakotvenou v § 151 O.s.p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.